

בס"ד

תשרי התשפ"ז
מפטר מִקְר חֲדָשׁ (שמואל א כ)

פרשת בראשית – שבת מברכין וערב ר"ח

עלון חידושי תורה ופרפראות על **פרשת השבוע** בעניינא דיומא ממפרשי ומדרשי חז"ל
בפרשת בראשית 146 פסוקים = **סוף, חמה ולבנה, עולם**
אָדָם הָרִאשׁוֹן, **מִסּוּף הָעוֹלָם** וְעַד סוּפוֹ הָיָה, כִּינּוּן שֶׁשָּׂרָח הַיָּחַד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָדוּ עָלָיו וּמִיָּעוּטוֹ. (חגיגה יב.)
סוּף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֶל־לֵהִימָּה יָרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שָׁמַר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם. (קהלת יב יג)
מולד חודש מרחשוון יהיה ביום ראשון בשעה 9, 43 דקות ו 2 חלקים
בפרשה מצות עשה אחת מִצְוֹת פְּרִיָה וְיִרְבָּיָה. (ספר החינוך)

צירוף השם הנכבד המאיר בחודש מרחשוון הוא **והה"י**, יוצא מפסוק בפרשת כי תבוא וּדְבַשׁ הַיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה (דברים כו טו-טז). התיבות הללו בגימטריא י"ו הויו"ת (16X26), ובגימטריא ב' פעמים **יצחק**. (208X2)
איתא במדרש - המשכן שעשה משה, נשלם בכסלו, וצוה השם יתברך להמתין בחינוכו עד ניסן, ירח שנולד בו יצחק, והיה כסלו מתבייש, ושילם השם יתברך שכרו בחינוך בית שני בזמן החשמונאים, והוא לדורות ימי חנוכה. והנה בית ראשון שבנה שלמה נשלם בחדש הזה מרחשוון, כמבואר בכתוב **יָרַח בּוֹלַל** ופירושו חז"ל שהוא מרחשוון, והנה על פי רוח הקודש לא חינוכו שלמה עד ירח האיתנים תשרי, והיה מרחשוון מתבייש, והבטיח השם יתברך לשלם שכרו לעתיד במהרה בימינו בבניין השלישי, עד כאן תוכן דברי המדרש. מבואר מזה, דחינוך בית השלישי במהרה בימינו יהיה במרחשוון. אם כן, חינוך כל השלשה בתים הם באלו הג' חדשים: תשרי - בית ראשון, מרחשוון - בית שלישי בעתיד, כסלו - בית שני בימי החשמונאים.
אלו הג' חדשים על פי סדר הדגלים אל השבטים, הלא הם מתייחסים תשרי לאפרים, מרחשוון למנשה, כסלו לבנימין. והנה תמצא לפי זה חינוך כל הג' בתים המה בחדשים המתייחסים לבניה של רחל, כי היא נקראת עקרת הבית.
כתיב (תהלים יז ה) **תַּמְנֵךְ אֲשֶׁרִי בַמַּעְגְלוֹתֶיךָ בַל נְמוּטוֹ פַעֲמֵי**. **תַּמְנֵךְ** ראשי תיבות תשרי מרחשוון כסלו. כשיושלמו חינוך הבתים של אלו הג' חדשים, אז **בַּל נְמוּטוֹ פַעֲמֵי**. (בני יששכר מאמרי מרחשוון א)
כתב רבינו בחיי - בנימין הצדיק נולד ביום י"א לחודש מר חשוון, ובו ביום שנולד בנימין מתה רחל כדכתיב **וַיְהִי בַצֵּאת נַפְשָׁהּ כִּי מָתָה וּתְקַא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי וְאֵבִיו קָרָא לוֹ בְּנִימִין** עכ"ל. ולפי זה אשכחן טוב טעם על קריאת שם החודש הזה **מר חשוון** על שם דנפטרה בו אמה רחל, ומ"ר ראשי תיבות **מ'תה ר'חל**, וכחאי גוונא כבר אמרו חז"ל דנקרא כך משום דבו מתה שרה (כדאיתא במדרש מגילת אסתר).
ועוד אמרו טעם אחר על שם שאין בו יום טוב ולא נזכר שם החודש בשום אופן, ויותר פשוט הוא הטעם דאמרו דהוא על שם טיפת הגשמים שיורד דמר הוא מלשון (ישעיה מ) **הֵן גּוֹיִם כְּמֶר מִדְּלִי**.
החודש הזה שבטו נפתלי כמו שכתב הרב עמודי שמים דף קמ"ד ע"ב, וראוי לרוץ בו לדבר מצוה כמדתו אילה שלוחה, וביום י' לחודש שנולד גד כמו שכתוב שם, יהיה היום הזה למזל טוב לכל העושה דבר, וביום טובה יהיה טוב כי זכות גד חופף עליו כל היום ההוא, וכן כל חודש כסליו כי מזלו גד יהיה מוצלח להרים מזלו לכל עסקיו וכל ענייניו בעזרתו יתברך שמו. (מועד לכל חי סימן כו ה)

בראשית ברא א-להים את השמים ואת הארץ. (א א)
בראשית – בתיבה זו רמוזה הגאולה העתידה, כי תרין משיחין נינהו, משיח בן אפרים ומשיח בן דוד, וכפי המקובל בידנו זה שמם לעולם נחמיה בן חושיאל מנחם בן עמיאל. **נחמיה בן חושיאל מנחם בן עמיאל אליהו הם בגימטריא בראשית**. (913) (בני יששכר שבתות ח אות יג)
בראשית ברא א-להים את השמים ואת הארץ. (א א)
בשמתח תורה כשסיימם התורה מתחילים **בראשית ברא** כי נעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו. דהיינו **לכל האתת והמופתים... אשר עשה משה... ווגו' בראשית ברא** וגו' האותות והמופתים פרסמו חידוש הבריה של **בראשית ברא**.
רבותינו ז"ל אמרו (שבת נה). חותמו של הקב"ה אמת, פרשו המקובלים רומז ל'**אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱהִיָּה**' (שמות יג ד), וחותמו שחתם הקב"ה הוא ששה קצוות, דהיינו מעלה ומטה וארבע רוחות, היה בששה צדדי אוטיות יה"ו כדתנן בספר יצירה (פ"א מ"ג). הרי 'אֱהִיָּה' ו'יהו"ה' ענין אחד סוד החותם. על כן 'אמת' חותם מעשה בראשית בתחלה ובסוף, בתחלה **ברא א-להים את ס"ת אמת**, ולבסוף **וַיֵּרָא א-להים את כל אשר עשה** (א לא) **וַיֵּרָא א-להים את ס"ת אמת**. ואמת שהוא 'אֱהִיָּה' הוא החותם, ושם יה"ו הוא חותם, ושם יה"ו הוא חותם בשש קצוות. (אוצרות השל"ה) וזש"ה **ראש דברך אמת** (תהלים קט). וסיים **ברא א-להים לעשות ס"ת אמת**, כי הקב"ה ברא עולמו על האמת, וזש"ה (ירמיה י) **נִי־הֵנָּה א-להים אמת**. וחותמו אמת. [ר"ת של המלים הראשונות במשנה **מַאֲמִיתִי קוֹרֵין לְשִׁמֶע** בגמרא **תָּנָא הֵיכָא קָאִי** ובתורה שבכתב **אֲנֹכִי י-הוָה א-להיך** הם **אמת**. כאשר ראה שירד ביותר, אָמַר: פֶּמָּה דְמִידְלִי שְׁמוֹרָם הִתְהוּם — טְפִי מִירְטֵב עֲלֵקָא. יוֹתֵר רְטוּב הָעוֹלָם אָמַר חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שִׁירֵי מַעְלוֹת, וְאֶפְסָקִיָּה חֲמִיִּסֵּר אֶלְפֵי גְרַמְיָדִי וְהַעֲלוּהוּ לַתְּהוּם חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אֶלֶף אֲמוֹת, נְאֻקְמִיָּה בְּאֶלְפָא גְרַמְיָדִי הָעֲמִידוּהוּ שִׁיָּהּ הִתְהוּם בֵּאלֶף אֲמוֹת. לִכְךָ בְּכָל ט"ו שִׁירֵי הַמַּעְלוֹת יֵשׁ הַשִּׁיתִין תִּיבּוֹת, בְּגִימְטְרִיא **תשעה**. (ה) (הרוקח)
בראשית בגימטריא תרי"ג יצ"ר (913), שבשביל שיקיימו ישראל תרי"ג מצוות יצר את העולם. דבר אחר בגימטריא **בריא"ת יצ"ר** ובגימטריא **בתורה צרי** כמאמרם ז"ל (קידושין ל:). **בראיתי יצר הרע ובראיתי לו תורה תכלין**. היא התורה הכוללת תרי"ג מצוות כמנין **בתורה** (613) שהוא צרי ומזור ותרף למכת היצר הרע. (פנח רוא) **וַיֵּרָא א-להים את האור כי טוב** (ד א) **אֵת האור בגימטריא תרי"ג**, **כי טוב** הוא שהם טובים לישראל. (שפתי כהן)
והנה טוב מאד (א לא) ארז"ל (ב"ר פ"ט) **והנה טוב** זה יצר טוב **מאד** זה יצר הרע. וכי יצר הרע טוב מאד? אלא אילולי יצר הרע לא בנה אדם בית ולא נשא אישה ולא הוליד בן ולא נשא ונתן, וכן שלמה הוא אומר (קהלת ד:). **כִּי הִיא קִנְיָא אִישׁ מְרַעְהוּ**. (ילקוט"ש)

תשובה – לפי שהתיבה הראשונה בתורה היא **בְּרֵאשִׁית** (בראשית א, א) ראשה בית וסופה תי"ו הרי ת"ב של **תְּבִלִּין** וסוף התורה תיבת **יִשְׂרָאֵל** (דברים לז, יב) ראשה יוד וסופה למ"ד הרי לי של **תְּבִלִּין** ונשאר אות נון"ן רמז לחמישים שערי בינה כי התורה קיבלנו מעולם הבריאה שהוא סוד בינה שיש בה חמשים שערים מספר נון של תבלין ובזכות התורה שנקראת תבלין יבא אליהו זכור לטוב לבשר טוב ומשיח בן דוד לגאל אותנו שעולה מספרם תבלין כי תבלין גימטריא 'משיח בן דוד ואליהו' [492] עולה מספר 'תְּבִלִּין' [492]. (בן היודע – קידושין ל:)

והוא רמוז בפסוק – **הפֹּכְבִים** ר"ת הביאו כפרה ואתכפר כי בכעס ירח מיעטתי. (רבינו אפרים)

משנכנס = בחי'ר (ר' רב) ויכנו י' ה'נח א' = לה'ית את ה'צ'לע א'ז'ר ל'ק'ח מ'ן ה'א'ד'ת ל'א'נ'ש'ה וי'כ'נו ר'ג'ימ'ז'ר'י'א נ'ב'י

ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאנה הוא לעינים ונחמד העץ להשפיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל. (יג.)
 נתלקו רבותינו ז"ל בדבר זה אי זה אילן היה יש אומרים תאנה היתה שנאמר (יד.) ויתפרו עליה תאנה בדבר שקלקלו בו נתקנו ויש אומרים גפן
 היה, וזהו שדרשו רז"ל סחטה ענבים והביאה לו ולפי שמראהו אדום כדם לכך נשפך דמם ודם כל העולם מדה כנגד מדה ולכך נשפך דמה שנתנה
 לה דם נדות שהוא חולי בטבעה של אישה מזמן לזמן והוא סוד הכתוב (דברים לב טו) ודם ענב תשתה חמר שקרא המשקה היוצא מן הענבים דם
 לפי שהוא הביא דם לעולם. וי"א אחרוה היה וכן אמרו במדרש מה היה אותו אילן שאכלו אדם וחוה רבי יהודה אומר ענבים היו, רבי אבא דמן
 עכו אומר אחרוה היה, רבי עזריה ורבי יהושע בן לוי אומרים ח"ו לא גילה הקב"ה אותו אילן לשום אדם ולא עתיד לגלותו, ראה מה כתיב (ויקרא כ
 טו) ותרגל את האשה ואת הבהמה אם אדם חטא בהמה מה חטא אלא שלא תהא בהמה עוברת בשוק ואמרים זאת הבהמה שנסקל פלוני על ידה
 ואם על תולדותיו חס הקב"ה על כבודו עאכ"ו.

וְקוֹץ וְדַרְדָּר בְּגִימַטְרִיא 'הַאֲתֵרוֹג' (616 עם הכולל) וכן (תהלים לו) אֶל תְּבוֹאֲנֵי רֶגֶל גְּאֹנָה ר"ת אֲתֵרֶג. (הרדק)

וַיִּדְרֹא וַיֹּאמֶר אֶל הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְוָי אֶפְרָיִם (יג) פֶּרְשׁוֹ"י - יוֹדֵעַ כִּיד דִּיכִי דְנָא אֵלֵּא לְבֹנִים זְמַן בְּדִרְבִּינִם וְיִזְלֵא יִדְעָ וּבְדֵל לְדִוְיִיר אִם וַיִּזְוִינִדְוִן מִמָּאִם (ד"ה)

תשובה – הקב"ה דיבר אל הנשמה של אדה"ר שנבראה ביום הראשון לבריאה, וזה הכוונה אתמול לדעתי כלומר ביום הראשון של הבריאה וזה

וַיֹּאמֶר לוֹ י-הוָה לְכוּ כָּל הָרֶגְלִי חֲזִי שְׁבַעֲתִים יָקָם וַיִּשָּׁם י-הוָה לִקְרוֹת אוֹת לְבַלְמִי הַכּוֹת אוֹתוֹ כָּל מִצְאוֹ. (ד מו) תרגום יונתן - ורשם יי על אפי דקין

תשובה – כתב האבן עזרא: והנכון בעיני שהשם עשה לו אות עד שהאמין, והכתוב לא גילה האות. הרמב"ן - ששם לו האות קבוע שיהיה עמו

וַיִּשֶׂם י-הוָה לְקִיץ אוֹת מִשְׁמוֹ שֶׁל הַקֵּב"ה שְׁאֵמוֹ קִרְאָתוֹ קִיץ עַל שֵׁם קִנִּיתִי וְהִי"ל לִקְרוֹת לוֹ שֵׁם 'קֵץ' בְּלֹא יוֹד, שֵׁם לוֹ הַקֵּב"ה מִשְׁמוֹ אוֹת י' לְבִלְתִּי

רמז על פל הַרְג קוֹן. (שפתי חכמים בשם המהרש"ל)

לקבלת העלון במייל ניתן לפנות לכתובת ramnadlan018@gmail.com
